

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
SREDNJOBOSANSKI KANTON/KANTON SREDIŠNJA BOSNA
KANTONALNI SUD U NOVOM TRAVNIKU
Broj: 46 0 P 114959 24 GŽ
Datum, 30.06.2025. godine

Kantonalni sud u Novom Travniku, u vijeću sastavljenom od sudija Aida Pezer-Alić, kao predsjednica vijeća, Denis Trifković i Davor Kelava, kao članovi vijeća, u pravnoj stvari tužioca B.I. iz D.V., zastupan po punomoćnici Dijani Hadžijusufović Dijani, advokatici iz Bugojna, protiv tuženog B.H., sin V. iz D.V., ulica ..., zastupan po punomoćniku Pokvić Hajrudinu, advokatu iz Bugojna, radi ispunjenja ugovora, vrijednost spora 9.580,00 KM, odlučujući o žalbi tužioca izjavljenoj protiv presude Općinskog suda u Bugojnu broj: 46 0 P 114959 23 P od 08.08.2024. godine, na sjednici vijeća održanoj dana 30.06.2025. godine, donio je sljedeću:

PRESUDU

Žalba tužioca se odbija kao neosnovana i potvrđuje presuda Općinskog suda u Bugojnu broj: 46 0 P 114959 23 P od 08.08.2024. godine.

Obrazloženje

Pobijanom prvostepenom presudom odlučeno je:

Odbija se tužbeni zahtjev tužioca koji glasi: Obavezuje se tuženi H.B. iz D.V., da tužiocu B.I. iz B. isplati dug u iznosu od 9.580,00 KM, sa zakonskom zateznom kamatom, počev od dana dospijeca obaveze, odnosno dana 01.08.2023. godine pa do konačne isplate (stav I.izreke).

Obavezuje se tužilac da tuženom nadoknadi troškove postupka u iznosu od 1.260,00 KM, u roku od 30 dana pod prijetnjom izvršenja (stav II.izreke).

Protiv navedene presude žalbu je blagovremeno izjavio tužilac zbog povrede odredaba parničnog postupka, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja, pogrešne primjene materijalnog prava, kao i zbog odluke o troškovima postupka, sa prijedlogom da drugostepeni sud usvoji žalbu i preinači pobijanu presudu na način što će u cjelosti usvojiti tužbeni zahtjev, te da obaveže tuženog da tužiocu nadoknadi troškove parničnog postupka prema opredijeljenom troškovniku ili da presudu ukine i predmet vrati na ponovni postupak.

Tuženi je dostavio odgovor na žalbu u kojem osporava osnovanost žalbe.

Nakon što je ispitao prvostepenu presudu u granicama razloga navedenih u žalbi, pazeći po službenoj dužnosti na primjenu materijalnog prava i povredu odredaba parničnog postupka, shodno odredbi člana 221.Zakona o parničnom postupku (Službene novine F BiH broj: 53/03, 73/05, 19/06 i 98/15- u daljem dijelu teksta ZPP), drugostepeni sud je zaključio sljedeće:

Žalba nije osnovana.

Žalitelj u žalbi ne navodi konkretne povrede odredaba parničnog postupka, iako je bio dužan da u skladu sa odredbom čl.205. tačka 3. u vezi sa čl.208. st.1.t.1. Zakona o parničnom postupku, navede zbog kojih povreda odredaba parničnog postupka pobija prvostepenu presudu, pa je drugostepeni sud istu ispitao u skladu sa odredbom čl.221. istog zakona, pazeći po službenoj dužnosti, na povrede odredaba parničnog postupka iz čl.209.st.2. tač.2,3,8,9,12 i 13 Zakona o parničnom postupku.

Ovaj sud nije našao, da su u toku postupka pred prvostepenim sudom učinjene povrede odredaba parničnog postupka iz čl.209.st.2. tač.2,3,8,9,12 i 13 Zakona o parničnom postupku.

Iz činjeničnog utvrđenja prvostepenog suda proizlazi da su tužilac i tuženi dogovorili da tuženi proda tužiocu dva bika za cijenu 10.500,00 KM i da tužilac preuzme bikove kada obezbijedi prevoz . Navedene činjenice nisu sporne među parničnim strankama.

Među parničnim strankama sporan je osnov tužbenog zahtjeva.

Članom 454. st. 1. Zakona o obligacionim odnosima propisano je da se ugovorom o prodaji prodavac obavezuje stvar koju prodaje predati kupcu, kako bi isti stekao pravo raspolaganja, odnosno vlasništva, a kupac se obavezuje prodavcu platiti cijenu.

Članom 467. Zakona o obligacionim odnosima propisano je da je prodavac dužan predati stvar kupcu u vrijeme i na mjesto predviđeno ugovorom.

Članom 475. Zakona o obligacionim odnosima propisano je da ukoliko nije šta drugo ugovoreno ili uobičajeno, prodavac nije dužan predati stvar ako mu kupac ne isplati cijenu istodobno ili nije spreman to istodobno učiniti, ali kupac nije dužan isplatiti cijenu prije nego što je imao mogućnost pregledati stvar.

Članom 481 st. 1. i 2. Zakona o obligacionim odnosima propisano je da je kupac dužan primljenu stvar na uobičajeni način pregledati ili je dati na pregled čim je to, prema redovnom toku stvari, moguće i da o vidljivim nedostacima obavijesti prodavca u roku od osam dana, a kod ugovora u privredi bez odlaganja, inače gubi pravo koje mu po tom osnovu pripada, odnosno kad je pregled izvršen u prisustvu obiju strana, kupac je dužan svoje primjedbe zbog vidljivih nedostataka saopštiti prodavcu odmah, inače gubi pravo koje mu po tom osnovu pripada.

Članom 489. Zakona o obligacionim odnosima propisano je da ako kupac ne dobije zahtijevano ispunjenje ugovora u razumnom roku, zadržava pravo da raskine ugovor ili da snizi cijenu.

Članom 490.st. 1 i 2. Zakona o obligacionim odnosima propisano je da kupac može raskinuti ugovor samo ako je prethodno ostavio prodavcu naknadni primjereni rok za ispunjenje ugovora tim da kupac može raskinuti ugovor i bez ostavljanja naknadnog roka ako mu je prodavac poslije obavještenja o nedostacima saopštio da neće ispuniti ugovor ili ako iz okolnosti konkretnog slučaja očigledno proizilazi da prodavac neće moći ispuniti ugovor, ni u naknadnom roku.

Članom 504. Zakona o obligacionim odnosima propisano je da ako prodavac ne izvrši u razumnom roku opravku ili zamjenu stvari, kupac može raskinuti ugovor ili sniziti cijenu i zahtijevati naknadu štete.

Članom 519. st. 2. Zakona o obligacionim odnosima propisano je ako kupac, bez opravdanog razloga, odbije da preuzme stvar čija mu je predaja ponuđena na ugovoren ili uobičajen način i na vrijeme, prodavac može, ako ima osnovanog razloga da posumnja da kupac neće isplatiti cijenu, izjaviti da raskida ugovor,

Članom 534.st.1. Zakona o obligacionim odnosima propisano je kad je ugovoreno da kupac uzima stvar, pod uslovom da je isproba da bi utvrdio da li odgovara njegovim željama, dužan je o tome da li ostaje pri ugovoru obavijestiti prodavca u roku utvrđenom ugovorom ili običajem, a ako takvog nema, onda u primjerenom roku koji mu bude odredio prodavac, inače se smatra da je odustao od ugovora.

Nasuprot žalbenim navodima, pravilno je prvostepeni sud utvrdio da je tužilac isplatio tuženom veći dio kupoprodajne cijene tj. iznos od 9.500,00 KM , kao i da je tuženi bio spreman izmiriti svoj dio obaveze na način da preda bikove koji su predmet kupovine, ali pod uslovom da tužilac isplati ostatak cijene od 1000,00 KM, koju tužilac nije htio isplatiti prilikom preuzimanja bikova kako je sam u svom iskazu naveo i jer je želio bikove prvo uzeti na „probu “pa onda , ako mu budu odgovarali, isplatiti ostatak cijene.Međutim, tužilac je shodno zaključenom usmenom ugovoru, što među strankama nije sporno, bio dužan odmah po preuzimanju bikova isplatiti cijenu jer nije bila ugovorena prodaja na probu u smislu čl.534.st.1.ZOO.Obzirom da je tužilac ranije dao 9.500,00 na ime kupoprodajne cijene bikova, to je shodno dogovoru stranaka i shodno odredbama čl. 454. st. 1.ZOO, bio dužan prodavcu u momentu preuzimanja bikova isplatiti i preostalih 1.000,00 KM, a prodavac je bio dužan isporučiti bikove na dogovoreni način, a kako iz izvedenih dokaza proizlazi da je tuženi zajedno sa svjedokom M. , svjedokom M. , te u prisustvu svjedoka Z. i tužioca bikove natovario na kamion koji je prema dogovoru obezbijedio tužilac, to je pravilan zaključak prvostepenog suda da je tuženi ispunio svoj dio ugovorne obaveze za razliku od tužioca koji nije u skladu s dogovorom isplatio cjelokupnu cijenu, pa je tuženi s pravom onemogućio tužioca da bikove preuzme dok ne plati ostatak cijene što je opet u skladu i s odredbom člana 475. ZOO, a u konkretnom slučaju tužilac je bikove ranije pregledao na farmi prilikom njihovog odabira, a to je imao priliku i kod preuzimanja bikova.Kako je tužilac shodno odredbi čl. 481 st. 1. i 2. ZOO sporne bikove pregledao i o vidljivim nedostacima nije obavijestio prodavca, a niti je u cijelosti isplatio dogovorenu cijenu, dok je tuženi obezbjedio predaju bikova na način kako su to stranke dogovorile , to je pravilan zaključak prvostepenog suda da tužilac shodno odredbama čl. 489. i čl.490. ZOO. nije imao pravo na raskid ugovora i samim tim nema pravo ni na povrat novca koji tužbom traži.

Odluka je pravilna ako je zasnovana na dokazima stranaka koje je sud pravilno cijenio i na taj način utvrdio pravno relevantne činjenice, a zakonita, ako je na tako utvrđeno činjenično stanje, pravilno primijenio relevantne odredbe materijalnog prava.

Iz sadržaja odredbi člana 7. stav 1. i 123. stav 1. Zakona o parničnom postupku proizlazi da je dužnost stranaka da iznesu činjenice i izvedu dokaze kojima će kod

suda stvoriti uvjerenje o osnovanosti istaknutih zahtjeva, i to tužilac je dužan predložiti dokaze kojima će dokazati osnovanost tužbenog zahtjeva, a tuženi dokaze kojima će dokazati osnovanost prigovora kojima osporava tužbeni zahtjev. Ukoliko tužilac predloženim dokazima u tome ne uspije, sud je dužan odbiti tužbeni zahtjev kao neosnovan.

Kako tužilac na kojem je bio teret dokaza, nije dokazao osnovanost tužbenog zahtjeva, sud je tužbeni zahtjev morao odbiti. U tom pravcu ovaj sud upućuje na stav Vrhovnog sud FBiH zauzet u odluci broj : 23 0 P 010452 10 Rev od 03.02.2011.godine objavljena u "Sudskoj praksi" broj 46 za 2011.godinu, strana 48. i u odlukama broj : 49 0 P006187 12 Rev od 31.10.2013.godine i broj: 49 0 P 001167 13 Rev od 31.01.2014.godine.

Iz navedenih razloga neosnovani su žalbeni navodi da činjenično stanje nije potpuno i pravilno utvrđeno i da je pobijana presuda zasnovana na nepravilnoj primjeni materijalnog prava.

Odluku je jasno i potpuno obrazložio prema standardima utvrđenim članom 6. Evropske konvencije o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda i članom 191. stav 4. Zakona o parničnom postupku Federacije BiH, čije činjenične i pravne zaključke u cjelosti prihvata i ovaj sud.

Žalbom se pobija i odluka suda o troškovima postupka bez da je ukazano u čemu se ta povreda ogleda, odnosno koju odredbu zakona prvostepeni sud nije primjenio ili je pak pogrešno primjenio i kako je to uticalo na zakonitost odluke o troškovima postupka, zbog čega ovaj sud nije mogao preispitati pravilnost pobijane presude sa aspekta tog žalbenog razloga.

Nadalje, tužilac je uz žalbu priložio novi dokaz, koje nije predlagao tokom prvostepenog postupka.

Prema odredbi člana 207. stav 1. Zakona o parničnom postupku, u žalbi se ne mogu iznositi nove činjenice i predlagati novi dokazi, osim ako žalitelj pruži dokaze da ih bez svoje krivnje nije mogao iznijeti, odnosno predložiti do zaključenja glavne rasprave. Budući da tužilac u žalbi ne dokazuje zbog čega ovaj dokaz nije mogao predložiti tokom prvostepenog postupka, to ovaj sud nije prihvatio da se pomenuti dokaz cijeni prilikom odlučivanja o žalbi tužioca.

Ostale žalbene navode ovaj sud nije cijenio jer isti nisu od odlučnog značaja za pravilnost i zakonitost prvostepene presude shodno odredbi iz člana 231. Zakona o parničnom postupku Federacije BiH.

Pošto je žalba neosnovana, drugostepeni sud je primjenom odredbi iz člana 226. Zakona o parničnom postupku Federacije BiH istu odbio i potvrdio prvostepenu presudu, jer ne postoje razlozi zbog kojih je tužilac pobija, a ni razlozi na koje sud pazi po službenoj dužnosti.

Predsjednica vijeća
Aida Pezer-Alić